

Quid novi?

Scrisoarea de informare a Uniunii Latine
Octombrie-decembrie 2009

ACTIVITĂȚILE UNIUNII LATINE

COLOCVIUL „FORMAREA PERMANENTĂ ȘI CULTURA DE PACE”

Uniunea Latină va organiza în perioada 23-24 noiembrie în Salonul actelor al Consiliului Școlar de Stat din Madrid, colocviul internațional „Formarea permanentă și Cultura de Pace” care va confrunta diversele experiențe pentru pace în educația cetățenească.

Participanții la acest colocviu sunt responsabili ai diferitelor instituții care lucrează în sectorul extrașcolar în Brazilia, Chile, Columbia, Guineea-Bissau, Haiti, Italia, Mexic, Spania și Uruguay.

TRADUCEREA ȘTIINȚIFICĂ ȘI TEHNICĂ ÎN LIMBA PORTUGHEZĂ

Uniunea Latină și Fundația pentru Știință și Tehnologie în colaborare cu reprezentanța Comisiei Europene în Portugalia și cu Asociația Portugheză a Traducătorilor, organizează în fiecare an un seminar cu ocazia decernării „Premiului de traducere științifică și tehnică în limba portugheză”. Seminarul de anul acesta (Lisabona, Portugalia, 16 noiembrie 2009), va aborda viitorul traducerii în cadrul celor două conferințe magistrale și a unei mese rotunde și se va încheia cu ceremonia de decernare a premiului.

MULTICULTURALITATE ȘI PLURILINGVISM-TRADIȚIE ORALĂ ȘI EDUCAȚIE PLURILINGVĂ

Între 26 și 28 octombrie s-a desfășurat la Bissau un seminar de lansare a proiectului regional „Multiculturalitate și plurilingvism-Tradiție orală și educație plurilingvă” pentru Capul-Verde, Guineea-Bissau și Senegal. Acesta are la bază colectarea patrimoniului imaterial: basmele din tradiția orală din cele trei țări. Colecția astfel obținută va servi ca suport pentru elaborarea unui manual școlar pentru sistemele educative din țările implicate. Realizarea proiectului este plasată sub responsabilitatea Ministerelor Educației și Culturii din fiecare țară.

EXPOZIȚIA LAUREAȚILOR PREMIULUI UNIUNII LATINE-MARTÍN CHAMBI DE FOTOGRAFIE 2008

Uniunea Latină și cinematograful Le Nouveau Latina (Paris), prezintă expoziția laureaților ex æquo a „Premiului Uniunii Latine-Martín Chambi de fotografie 2008”, compusă din seria „Isabel” de Katrina Fernández Dunsterville (Venezuela) și din seria „Deshabitaciones” de José Ramón Moreno Fernández (Spania). Expoziția va fi găzduită de Galeria Renoir a cinematografului Le Nouveau Latina între 20 octombrie și 16 noiembrie.

Uniunea Latină a cărei vocație este de a promova diversitatea culturală și plurilingvismul în spațiul latin și dincolo de frontierele acestuia, este în plin proces de restructurare și de reorganizare a activităților.

În aceste momente de remaniere și de redefinire a politicii sale generale, comunicarea devine o axă prioritară. Este primordial ca ansamblul interlocutorilor noștri și publicul în general să cunoască acțiunile noastre și să se deschidă astfel ușa unui dialog pentru validarea acestora.

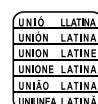
Din acest motiv, în afara site-ului Organizației, am luat hotărârea de a implementa un instrument de comunicare suplimentară: o „Scrisoare de informare trimestrială” care va face bilanțul activităților noastre.

Rubrica „Activități” răspunde unei dorințe generale de a comunica mai eficient și de face un efort de vizibilitate difuzând activitățile deja realizate sau cele care se vor desfășura în viitorul apropiat.

În rubrica „Punct de vedere” o personalitate renumită va fi invitată să participe la dezbateri. Pentru acest prim număr, Secretarul general al Uniunii Latine are onoarea să inaugureze seria dezbaterilor.

A treia rubrică, „Focus”, va pune accentul pe diverse subiecte care ar putea interesa lectorii noștri.

Aceste întâlniri trimestriale cu lectorii noștri sunt menite să-i sensibilizeze la problemele actuale legate de diversitatea lingvistică și culturală, fundamentul muncii noastre zilnice.

UNIUNEA LATINĂ

131 rue du Bac, 75007 Paris
33|0 1 45 49 60 60
www.unilat.org

SEMINARUL „INTERCOMPREHENSIV ÎNTE LIMBI, O PROVOCARE PENTRU SPAȚIUL ANDIN”

Animat de specialiști din domeniu, acest seminar care s-a desfășurat între 15-16 octombrie 2009 la Universitatea Ricardo Palma, Lima (Peru) a pus accentul pe importanța intercomprehensiunii între limbi ca subiect de cercetare și ca instrument de politică de cooperare interlingvistică în vederea favorizării și creării unei rețele latino-americane de formatori ai formatorilor.

SALONUL INTERNAȚIONAL DE ARTĂ CONTEMPORANĂ (SIART) DIN BOLIVIA

Uniunea Latină a organizat între 8 și 14 octombrie, a șasea ediție a Bienalei Internaționale de Artă Contemporană cunoscută sub numele de SIART. Artiști din 26 de țări au participat la acest eveniment care s-a desfășurat în diferite locuri din La Paz marcând astfel comemorarea a 200 de ani de la revolta orașului împotriva coloniei spaniole precum și declararea sa drept Capitală Iberoamericană a Culturilor 2009.

LIMBILE ȘI DIALOGUL INTERCULTURAL ÎNTR-UN UNIVERS ÎN PLINĂ GLOBALIZARE

Actele congresului care a avut loc în decembrie 2008 la Havana vor fi publicate în luna octombrie. Prima ediție a acestora care cuprindea comunicările primite până la data Congresului, a fost distribuită în ziua inaugurării. Ediția actuală conține ansamblul comunicărilor și conferințelor speciale, afișe, discuțiile atelierelor și meselor rotunde, precum și „Recomandarea” de la Havana pentru traducători –rezultatul dezbaterilor care au permis participanților să analizeze împreună și să găsească soluții în favoarea plurilingvismului.

PUBLICAȚIILE DIRECȚIEI CULTURĂ ȘI COMUNICARE

Direcția Cultură și Comunicare va prezenta patru noi publicații: ediția 2009 a concursului „Terminemos el cuento” care reunește toate variantele de sfârșit pentru basmul lui Jorge Edwards „El botero de don Claudio”, propuse de cei 15 câștigători ai concursului; culegerea de eseuri câștigătoare ale concursului „Conoce y evalúa tu patrimonio inmaterial” și traducerea în portugheză a lucrării „La belle roumaine” de Dumitru Țepeneag, laureat al Premiului Uniunii Latine de Literatură Română în 2008.

PREMIUL UNIUNII LATINE- FESTIVALUL FILMULUI DOCUMENTAR DE LA BIARRITZ

Premiul Uniunii Latine-Festivalul filmului documentar de la Biarritz a fost atribuit peliculei „Mi vida con Carlos” de Germán Berger-Hertz (Chile / Spania 2008) în cadrul celui de al 18-lea Festival Biarritz America Latină, Filme și Cultură care s-a desfășurat între 28 septembrie și 4 octombrie. Cu aceeași ocazie, Uniunea Latină a organizat o întâlnire între realizatorii de documentare de origine latină despre difuzarea filmelor documentare și formarea realizatorilor.

SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL DESPRE MULTILINGVISMUL ÎN CIBERSPAȚIU

Organizat la Barcelona între 29-30 septembrie de către Linguamón-Casa limbilor și Maaya cu sprijinul instituțional al UNESCO, al Uniunii Internaționale de Telecomunicații, al Organizației Internaționale a Francofoniei și a Generalitat de Catalunya, acest simpozion a analizat provocările diversității lingvistice pe Internet pentru a defini acțiunile prioritare și politicile în favoarea unei prezențe semnificative a limbilor în ciber spațiu.

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A LIMBILOR

Organizată în Ecuador pe 12 septembrie, în parteneriat cu mai multe instituții, această manifestare a fost consacrată lărgirii câmpului de cunoștințe individuale în domeniul limbilor și promovării cunoașterii noilor culturi și a înțelegerii la nivel internațional. Publicul a putut să descopere diferite metode de învățare a unei noi limbi prin intermediul spațiilor de formare și participării la ateliere paralele.

PREMIUL UNIUNII LATINE-OPERA PRIMA LA FESTIVALUL DIN LIMA

Premiul Uniunii Latine-Opera Prima a fost atribuit filmului „Los Paranoicos” al realizatorului argentinian Gabriel Medina, ales printre cele 32 de filme în competiție. Decernarea premiului s-a făcut în cadrul Festivalului de Cinema de la Lima, „XIII Encuentro Latinoamericano de Cine” organizat între 7-15 august la Universitatea Catolică din Peru și susținut de Uniunea Latină.

CONCURSUL DIALOG LATIN ÎN BOLIVIA

Organizat în colaborare cu Centro de Estudios Brasileños și cu Asociația Profesorilor de Franceză, acest concurs de intercomprehensiune axat pe șase limbi romane, s-a adresat tinerilor studenți și a vizat, sub formă ludică, promovarea învățării limbilor latine și sensibilizarea la gradul lor de înrudire. Noua ediție a acestui concurs a reunit 225 de elevi bolivieni. Ceremonia de decernare a premiului a fost organizată pe 31 iulie a.c.

EDIȚIA A TREIA A PREMIULUI PANHISPANIC DE TRADUCERE SPECIALIZATĂ

Premiul a fost atribuit lui Rose Marie Vargas pentru lucrarea „Perfiles de la protesta: política y movimientos sociales en Bolivia”, traducere din engleză a volumului „Patterns of Protest: Politics and Social Movements in Bolivia”, de John Crabtree.

Ceremonia de decernare a premiului a avut loc la Alianța Franceză din La Paz pe 24 iunie, în prezența traducătorilor, funcționarilor, diplomaților și profesorilor de limbi. Ea fost precedată de două conferințe, una ținută de către directorul DTIL iar cealaltă de către Erick Rousseau, atașat cultural la Ambasada Franței din Bolivia.

ZIUA ȘTIINȚIFICĂ „MODERNIZAREA LIMBILOR DIN REGIUNEA MERCOSUR”

Obiectivul acestui seminar (Asunción, Paraguay, 22-26 iunie 2009) a fost de a pune la același nivel limba guarani cu celelalte limbi din regiunea Mercosur. Cu această ocazie a fost creată o rețea de terminologi care se vor consacra compilării terminologice și formării în terminologie pentru limba guarani. Organizat de către Uniunea Latină, Universitatea Națională de la Asunción și Ateneo de Lengua y Cultura Guaraní, el a beneficiat de asemenea de sprijinul următoarelor instituții: Municipalidad de Asunción, Secretaría Nacional de Cultura, Comisión Nacional de Bilingüismo, Red de Cooperación Intercultural Multilingüe.

LATINITATE, CULTURĂ ȘI DEZVOLTARE

Uniunea Latină a știut întotdeauna să înfrunte vicisitudinile și obstacolele pentru a apăra și pentru a promova cele două mari obiective ale sale: diversitatea culturală și plurilingvismul, condiții sine qua non pentru o lume a dialogului și a păcii. În urma unor serii de reforme atât la nivel instituțional cât și la nivelul resurselor umane, ale căror efecte vor putea fi văzute cât de curând, Uniunea Latină pretinde să fie o Organizație eficientă, pragmatică și empirică, capabilă să obțină rezultate care suscită nu numai interesul Statelor membre, ci și al celor mai tinere și defavorizate sectoare ale comunității internaționale. Uniunea Latină se angajează să acționeze în acest sens, alături de Alianța Civilizațiilor, și să se preocupe în mod constant de conceptul „Cultură și Dezvoltare”.

La Unión Latina tiene ya una larga vida y experiencia acumuladas. Pese a las diversas vicisitudes por las que ha tenido que atravesar, como cualquier otra Organización de carácter internacional, ha sabido hasta la fecha ir sorteando los obstáculos para hacer frente a los obstáculos que iban surgiendo en su defensa de los dos grandes objetivos que justificaron su creación: la diversidad de las culturas y el plurilingüismo.

Objetivos ambos que entrañan, de forma medular, un compromiso con el diálogo, con el respeto de los demás, con la valoración de todas las identidades, con la necesidad de derribar diques y no levantarlos, con la íntima convicción de que el conocimiento y la aceptación del Otro (de la cultura que no es la mía, del idioma que me es ajeno, de la religión, los usos y costumbres que muchas veces desconozco hasta en su más mínima existencia), así como el respeto por la identidad de cada individuo o grupo de individuos, son la mejor senda que se pueda transitar en busca de un mundo en el que impere la concordia, la paz y el desarrollo.

Porque los conceptos de Cultura y Paz, de Cultura y Desarrollo, caminan de la mano y porque esas son las manos que la Unión Latina desea estrechar para hacer camino con ellas. De ahí nuestro compromiso con toda la programación que se deriva del concepto de Cultura y Desarrollo. De ahí también nuestro afán por trabajar próximos a la Alianza de Civilizaciones, a los afanes y

objetivos que han determinado su creación y condicionan sus trabajos.

Obviamente, para conseguir ser útiles en este orden de ideas hay que hacer de la Unión Latina una Organización eficaz y pragmática. Y ello implica poner en marcha una serie de reformas que afectan tanto al continente como al contenido del organismo y que han debido ser tomadas, precisamente, en momentos de particular dificultad para todos los países de la Comunidad internacional. Pero los primeros pasos están ya dados y es seguro que podremos ver los resultados en un corto período de tiempo.

La pregunta que todos debemos hacernos, ante una situación crítica como la que se atraviesa actualmente, no es la que muchos propugnan, a saber, que hay que darle una especificidad propia que permita diferenciarla netamente de los demás Organismos que trabajan en los sectores de la Cultura y las Lenguas. Si hubiera que responder cabalmente a esa pregunta, muchas de las Organizaciones internacionales existentes deberían de inmediato pasar a mejor vida. Tampoco creo que la pregunta deba referirse a la naturaleza de la “latinidad” como elemento catalizador suficiente que justifique la presencia y actividad de la Unión Latina. No sería difícil, en tal caso, individualizar parámetros que debilitasen hondamente nuestra realidad.

La pregunta debe ser: ¿sirve para algo un Organismo Internacional, cuya vida y experiencia tiene ya una larga trayectoria?

Y más concretamente, ¿sirve para algo un Organismo internacional llamado Unión Latina?, ¿lleva a cabo acciones que justifiquen su existencia? Este es el tema de fondo y este es el compromiso de los que trabajamos hoy en la Unión Latina: hacer de ella un Organismo eficaz, empírico, capaz de obtener resultados que interesen a todos sus miembros, pero también al conjunto de países de la Comunidad internacional. Saber visualizar, identificar y abordar, los problemas que más preocupan a aquella Comunidad y, de modo muy especial, a sus sectores más desasistidos y también más jóvenes.

He querido en este primer Punto de Vista enfocar la atención precisamente a estas realidades porque quiero también que haya constancia de que no podemos permitirnos el lujo de navegar por las procelosas aguas de la divagación, la demagogia o el folklorismo. Tenemos que pisar el suelo firme de la realidad, ser capaces de abordar la problemática contemporánea con seriedad y honestidad. Y esa problemática no puede estar nunca alejada del Desarrollo, cuya carencia sigue manteniendo vivo y actuante el flagelo de la ignorancia, de la enfermedad y del hambre, ni tampoco de la Cultura, que es la más generosa puerta abierta hacia el diálogo, la comprensión y la paz.

José Luis Dicenta
Secretar general al Uniunii Latine

FOCUS

DIASPORA ȘI INTERNET

Noile Tehnologii ale Informării și Comunicării (TIC), în special telefonie mobilă și Internetul, pot să deschidă noi orizonturi pentru emigranți.

În realitate emigranții utilizează deja telefoanele lor mobile pentru a comunica cu persoanele de contact din țările lor de origine și din țările gazdă înainte de a începe „voiajul speranței”, când ajung la destinație și, deseori, în timpul voiajului care se desfășoară uneori în condiții dramatice.

Aceasta explică, dincolo de alți factori, creșterea exponențială a telefoniei mobile în zonele predispuse fenomenului migrator. Într-o anumită măsură același lucru se întâmplă deja cu Internetul, ca urmare a numărului în creștere a așa numitelor „Cybercafe” care se plantează în centrele micilor sau marilor orașe ale țărilor în curs de dezvoltare, uneori chiar în satele cele mai îndepărtate.

TIC modifică percepția timpului și a spațiului, apropie oamenii îndepărtați fizic, îi ajută pe cei care sunt constrânși să emigreze din motive economice sau politice să mențină legături afective și uneori profesionale cu

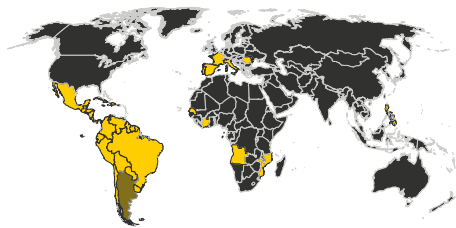
părinții și alte persoane care sunt la mii de kilometri depărtare. TIC pot să contribuie la crearea „podurilor telematice” (portale WEB personalizate) între comunitățile de imigranți și teritoriile de origine, pentru a facilita nu numai contactul personal, ci și participarea activă și conștientă a imigranților la procesele de dezvoltare în zonele lor de origine marginalizate. Anumite organizații internaționale ca PNUD și Banca Mondială încep să experimenteze Internetul pentru a înlesni accesul imigranților la activitățile de cooperare din țările lor de origine și pentru a susține eventualele proiecte de dezvoltare la nivel local, fie ca donatori, fie oferind cunoștințele lor profesionale. Internetul permite de asemenea urmărirea de la distanță a acestor proiecte și controlarea rezultatelor.

Uniunea Latină, în conformitate cu liniile sale strategice din sectorul Cultură și Dezvoltare, elaborează la ora actuală un proiect care presupune angajarea diaspo-

rei culturale (cinema, spectacol, artiști, scriitori, intelectuali, specialiști) a țărilor bogate în realitățile culturale ale țărilor de origine. Internet poate să mobilizeze aceste forțe pe scară largă, poate să creeze noi legături cu experiențe îndepărtate dar ale căror rădăcini sunt comune, poate de asemenea să promoveze și să concretizeze noi legături și forme de solidaritate între cetățenii din țările gazdă și cei rămași în țările de origine, grație potențialității de mobilizare a lumii din domeniul culturii. Acest procedeu ar putea fi foarte eficace pentru a pune în valoare, la nivel internațional, patrimoniul cultural, material sau imaterial al regiunilor îndepărtate și marginalizate din punct de vedere istoric.

Marco Calamai

Însărcinat cu Direcția Cultură
și Comunicare a Uniunii Latine

Andorra	Ecuador	Italia	República Dominicana
Angola	El Salvador	México	Republica Moldova
Bolivia	España	Moçambique	România
Brasil	Filipinas	Monaco	San Marino
Cabo Verde	France	Nicaragua	São Tomé e Príncipe
Chile	Guatemala	Panamá	Sénégal
Colombia	Guiné-Bissau	Paraguay	Timor-Leste
Costa Rica	Haiti	Perú	Uruguay
Côte d'Ivoire	Honduras	Portugal	Venezuela
Cuba	Observatori permanenți: Argentina, Ordine di Malta, Santa Sede.		

UNIUNEA LATINĂ

131 rue du Bac, 75007 Paris
33(0) 1 45 49 60 60
www.unilat.org